

[Øllgaard.]

boelsesejendomme, som vi behandlede i Gaar, falder ind under denne Lov.

I § 2 er Tilskuddet fastsat til 25 pCt. Jeg vil udtale det Haab, at dette Tilskud maa vise sig at være tilstrækkeligt til at bringe Byggevirksohmheden i Landdistrikterne over det døde Punkt, for det er det og kun det, der tilsigtes. Foruden de Materialer, der er nævnt, vil jeg gerne henstille, at man medtager dansk Træ, her hvor det drejer sig om Landdistrikterne. Man bør opmuntre til Brug af Træ af dansk Oprindelse. Det har man Mulighed for at bruge paa Landet, saa kan det udenlandske Træ i højere Grad forbeholdes Byernes Byggeri. Den højeste Sum, der kan ydes i Tilskud, er sat til 5 000 Kr. Dette Beløb maa dog vel ses i Forbindelse med Dispensationsbestemmelsen i § 3, saaledes at Tilskuddet, naar Landbrugsministeren bevilger højere Laan, ogsaa følger med op.

Jeg hilser med Tilfredshed, at man har givet Familieforsørgere Fortrinset, og at Arbejdet derudover er frit. Det glæder mig, at denne Betragtning er blevet anerkendt, og jeg føler mig fuldkommen overbevist om, at Virkningerne heraf netop i Forbindelse med denne Lov vil vise sig at være til Gavn for og vække Tilfredshed hos alle de tre Parter, der skal samvirke her, nemlig Haandværkerne, Arbejderne og Bønderne — de arbejder nu bedst sammen under frie Former.

Det, der staar i § 3 mellem de to Tankestreger, vil jeg henstille, at man lader gaa ud, da det jo ingen reel Betydning kan have. Der staar i § 3, Stk. 1, at der kan ydes Laan af Staten til Nybygninger og større Ombygninger. Efter dette synes alt andet, der kan falde ind under Begrebet Reparationer, næsten udelukket fra Statslaan. Denne Grænse synes mig for snæver. Jeg tror, at man for at faa virkelig Gang i det Foretagende maa medtage i hvert Fald alt, hvad der gaar i Retning af Hovedreparationer. Jeg finder det baade sundt og rimeligt, at man selv skal betale de 25 pCt. af Byggeomkostningerne, og at Laanet skal anbringes inden for 110 Procents Grænsen, som der dog kan dispenseres fra, hvilket jeg er enig med den ærede socialdemokratiske Ordfører (Marinus Sørensen) i sikkert vil blive nødvendigt. Jeg vil ogsaa gerne slutte mig til den Henstilling, den samme ærede Ordfører fremsatte i denne Forbindelse, at Landbrugsministeren gennemfører en liberal Fortolkning og Administration af denne Dispensationsparagraf. Det er vel Mening, at Dispensation

skal ske efter Indstilling fra Amtsbyggeudvalget.

Ved Panteværdien forstaaes der jo Jords og Bygningers Skyldværdi plus Besætning og Inventar. Jeg maa mene, at det skal være Skyldværdien efter Ombygningen, der skal lægges til Grund ved Ansættelsen af Panteværdien.

Jeg hilser ogsaa med Tilfredshed, at Fortrinset er udeladt, hvad der har været nogen Diskussion om. I denne Forbindelse ønsker jeg at sige, at det vilde være overordentlig tiltalende, om vore Kreditinstitutioner herefter vilde stille sig forstaaende og velvillige over for Ansøgninger om fornuftige Byggelaan i de Tilfælde, hvor man ønsker at placere disse i Kreditinstitutionerne. I det hele taget vil jeg gerne herfra appellere til, at der vises Forstaaelse fra alle Sider over for den Opgave, som her skal løses.

Til Administration af Loven nedsættes der i hvert Amt et lille handledygtigt Udvalg. Jeg betragter det som givet, at Formanden skal være en Landmand, og at hans Udnævnelse skal foretages af Landbrugsministeren efter Forhandling eller Indstilling fra f. Eks. Amdsraadet. At det andet Medlem er bygningskyndigt, er jo ligetil, og at et Medlem er fra Kreditinstitutionerne, hilser jeg med Tilfredshed, da man dermed opnaar at drage disse ind i aktivt Arbejde under Opgavens Løsning.

I § 8, sidste Punktum, peges der paa, hvad Udvalget særlig skal have Opmærksomheden henvendt paa. Foruden det, der her er nævnt, vil jeg gerne henstille, at der tilføjes: praktiske og sundhedsmæssige Foranstaltninger, baade i Beboelseshuse og i Avlsbygninger. For jeg tror ærlig talt, at det er her, der maaske allerhaardest maa sættes ind. Amdsudvalget skal yde Landbrugerne Vejledning, staar der ogsaa. Da der ogsaa er andre, det drejer sig om, kunde man vist godt slette Ordet: Landbrugerne. Vejledning er alle Vegne overordentlig tiltrængt netop i disse Bygningsspørgsmaal; der er i hvert Fald næppe noget Omraade inden for Landbruget, der er saa lidt Kendskab til som netop Byggeriet. Disse Byggeudvalg faar her en Mulighed, som de nødvendig skulde forsømme at udnytte, for at faa Pengene anvendt saa praktisk, økonomisk og forstandigt, som det er muligt. Der er i Landbrugskredse — og for øvrigt ogsaa i Bykredse — en levende Interesse for Forbedringer af Byggemaader, Byggemetoder o. s. v., og der foreligger ogsaa et betydeligt Materiale i saa Henseende og en Mængde Erfaringer, som nu bør udnyttes i fuldt